Teitl y gweithgaredd:	Ysgrifennu adroddiad
Disgrifiad:	Defnyddio erthygl bapur newydd am y Blitz Tair Noson
Blynyddoedd ysgol:	CA2
Cysylltiad â'r FfLlRh:	**Datblygu a chyflwyno gwybodaeth a syniadau** * **Siarad** Bl3: • trefnu'r hyn y maent yn ei ddweud fel bod y gwrandawyr yn gallu dilyn • siarad yn eglur, gan amrywio'r mynegiant i helpu'r gwrandawyr Bl4: • trefnu sgwrs er mwyn i gynulleidfaoedd gwahanol ddilyn yr hyn sy'n cael ei ddweud • addasu sgwrs gan ddangos eu bod yn deall y gwahaniaeth rhwng sgwrs anffurfiol ymhlith ffrindiau a sgwrs fwy estynedig â grŵp ehangach Bl5: • siarad yn eglur, gan ddefnyddio iaith ffurfiol a thaflu'r llais yn effeithiol i gynulleidfa fawr Bl6: • siarad yn eglur gan ddefnyddio iaith ffurfiol ac amrywio mynegiant, tôn a chryfder y llais, i gadw diddordeb y gwrandawyr * Gwrando Bl3: • gwirio eu bod yn deall drwy ofyn cwestiynau perthnasol neu gynnig sylwadau perthnasol Bl4: • ar ôl gwrando, ymateb gan fynegi barn am yr hyn y mae'r siaradwr wedi'i ddweud Bl5: • gwrando ar eraill, gofyn cwestiynau ac ymateb i'r cynnwys a safbwyntiau'r siaradwr Bl6: • gwrando ar eraill, gofyn cwestiynau ac ymateb i'r cynnwys a safbwyntiau'r siaradwr * Cydweithio a thrafod Bl3: • cyfrannu i drafodaeth grŵp, gan rannu syniadau a gwybodaeth • siarad yn bwrpasol er mwyn cyflawni tasg mewn grŵp Bl4: • cyfrannu i drafodaeth grŵp, gan helpu pawb i gymryd rhan • helpu grŵp i ddod i gytundeb Bl5: • cyfrannu i drafodaeth grlp, gan gymryd rhywfaint o gyfrifoldeb dros gyflawni'r dasg yn dda • ychwanegu at a datblygu syniadau dysgwyr eraill mewn trafodaethau grŵp Bl6: • cyfrannu'n bwrpasol i drafodaeth grŵp er mwyn dod i'r canlyniadau y cytunwyd arnynt • codi pwyntiau o drafodaeth grŵp, gan gytuno neu anghytuno a rhoi rhesymau **Canfod, dethol a defnyddio gwybodaeth**

	* **Strategaethau Darllen** Bl3: • defnyddio sgiliau gweledol • adnabod dibenion gwahanol testunau • adnabod sut mae testunau'n cael eu trefnu Bl4: • cip ddarllen (sgimio) i gael prif neges testun neu'r prif syniad mewn pennod • llithr ddarllen (sganio) am wybodaeth benodol gan ddefnyddio amryw o nodwedidon mewn testun • adnabod sut mae testunau'n gwahaniaethu yn ôl eu pwrpas, eu strwythur a'u cynllun Bl5: • defnyddio ystod o strategaethau i gip ddarllen • llithr ddarllen (sganio) i ddod o hyd i fanylion penodol gan ddefnyddio trefnyddion graffig a thestunol • adnabod nodweddion testunau Bl6: • defnyddio ystod o strategaethau i ddod o hyd i wybodaeth • darllen yn fanwl, gan wneud nodiadau at ddibenion penodol **Ymateb i'r hyn a ddarllenwyd** * **Ymateb a dadansoddi** Bl3: • defnyddio gwybodaeth o destun wrth drafod neu wrth ysgrifennu. • gwneud cysylltiadau rhwng yr hyn y maent yn ei ddarllen a'r hyn y maent eisoes yn ei wybod a'i gredu am y pwnc. Bl4: • dewis a defnyddio gwybodaeth a syniadau o destunau • deall sut y gall rhywbeth gael ei gynrychioli ar ffurfiau gwahanol Bl5: • cydgasglu a threfnu gwybodaeth a syniadau o ffynonellau gwahanol • pwys a mesur a yw'r cynnwys yn ddibynadwy Bl6: • gwahaniaethu rhwng ffeithiau, damcaniaethau a barn • ystyried a yw testun yn effeithiol i gyfleu gwybodaeth a syniadau **Trefnu syniadau a gwybodaeth** * **Ystyr, dibenion, darllenwyr** Bl3: • ysgrifennu at ddibenion a darllenwyr gwahanol gan ddewis geiriau er mwyn creu amrywiaeth a diddordeb Bl4: • addasu'r hyn y maent yn ei ysgrifennu yn ôl y diben a'r darllenydd, gan ddewis geiriau addas Bl5: • ysgrifennu gyda'r diben yn amlwg gan ddangos ystyriaeth i'r darllenydd Bl6: • addasu arddull ysgrifennu i'r darllenydd a'r diben

	* Strwythur a threfn Bl3: • defnyddio strwythur elfennol ar gyfer ysgrifennu Bl4: • defnyddio strwythur penodol wrth ysgrifennu Bl5: • defnyddio nodweddion sy'n dangos strwythur yr ysgrifennu Bl6: • addasu strwythurau wrth ysgrifennu i gyd-destunau gwahanol
Testun Dylan Thomas	Dim
Offer angenrheidiol:	• Darnau allan o bapur newydd • Llinell Amser Dylan Thomas
Trefn a awgrymir:	• Gan ddefnyddio Llinell Amser Dylan Thomas, trafodwch gyfnod y bardd yn gweithio gydag *Evening Post* Abertawe (ar y pryd enw'r papur oedd *South Wales Daily Post and Cambria Daily Leader*). • Rhannwch y ddwy ddelwedd o'r penawdau o fis Hydref 1931. Roedd Dylan wedi bod yn gweithio i'r papur ers rywbryd yn ystod mis Gorffennaf. Ar beth mae'r dysgwyr yn sylwi o ran gosodiad a chynnwys y tudalennau blaen? • Anogwch nhw i feddwl am: - Pennawd amlwg, bachog, cyflythreniad, difrifol, cryno... - Cyfeirio: cryno, cyflwyno'r stori, tynnu sylw, gosod yr olygfa a chrynhoi... - Prif gorff y testun: paragraffau, amser gorffennol, brawddegau eglur sy'n ateb 'pam?' a 'sut?' - Ffotograff a Phennawd: delwedd lawn emosiwn, sy'n rhoi rhagor o wybodaeth... - Ailgyfeirio: yn gorffen adrodd beth sydd wedi digwydd, symud i'r amser presennol i ddweud beth yw'r sefyllfa nawr... • Cloriannwch ddigwyddiadau'r Blitz Tair Noson o'r gwersi blaenorol a defnyddiwch y dolenni a'r darn o ffilm ar y wefan. Mewn parau ac mewn grwpiau gwnech nodiadau ar bob un o'r digwyddiadau pwysicaf drwy'r Gaseg Eira. (Unigolion yn rhannu syniadau â phartner ac yna maen nhw'n dod at ei gilydd i'w trafod. Mae pob pâr yn rhannu â phâr arall, gan ddyblu'r syniadau. Mae pob grŵp o bedwar yn ymuno wedyn â grŵp arall o bedwar ac yn trafod mwy eto.) • Mewn grwpiau neu fel dosbarth, edrychwch ar Dudalen Flaen yr *Evening Post*, sy'n adrodd am y Blitz Tair Noson. Trafodwch y pennawd a'r cyfeiriad. Ydy'r dysgwyr yn sylwi ar rywbeth arall? • Gall y dysgwyr lunio eu hadroddiad eu hunain am y Blitz Tair Noson gan ddefnyddio'r hyn y maen nhw wedi'i ddysgu mewn gwersi blaenorol a thrwy ymchwil.
Gweithgareddau estyn:	• Gellid creu tudalennau blaen gan ddefnyddio *Textease*, *MS Word* neu aps fel *Pages*, *Comic Life* a *Create Front Page News*. • Edrychwch ar y gwahaniaethau rhwng papurau newydd y gorffennol a rhai heddiw.

	• Beth yw nodweddion papurau newydd tabloid a phapurau safonol? • Gallai'r dysgwyr ddefnyddio strwythur a gosodiad tudalen flaen i ysgrifennu adroddiad am ddigwyddiad yn yr ysgol.
Cysylltiadau perthnasol:	Gwefannau sydd â disgrifiadau a darluniau o'r Blitz 3 Noson http://www.southwales-eveningpost.co.uk/PICTURES-Swansea-Blitz-1941/story-20650279-detail/story.html http://www.explore-gower.co.uk/explore/swansea/world-war-ii http://www.swansea.gov.uk/index.cfm?articleid=42116
Addasu ar gyfer grwpiau oedran eraill:	Efallai bydd angen templed Tudalen Flaen ar ddysgwyr gwaelod Cyfnod Allweddol 2 i'w helpu i drefnu eu syniadau.